

se'ls pregunta tant pel rol de víctima com pel d'agressor, les dades canvien molt, hi ha més violència de la que ens pensem, sobretot conductes que no són tan greus, però que es produeixen de manera recíproca, com el control del mòbil o del correu electrònic". Hernández no creu que el control es pugui justificar per l'efervescència dels primers amors o per la inexperiència dels adolescents: "Si tenen aquestes dinàmiques a l'adolescència, que és una etapa complexa perquè és un moment d'autoafirmació de la persona, les normalitzaran i les traslladaran a la vida adulta i a l'àmbit familiar. No es pot justificar com una cosa de l'edat, cal tallar-ho d'arrel".

FAMÍLIA I ESCOLA SÓN CLAUS

La resposta més eficaç és la prevenció: "Conèixer models de relació sans és fonamental i després que tinguin eines per detectar situacions de risc i apartar-se'n. Que ho expliquin, tenint present que l'escola i l'institut també han d'acompanyar-los en aquest procés". La família també hi té molt a fer. Però amb tacte, com explica Gordóvil: "Des de casa el que no s'ha de fer és obligar el fill o la filla a tallar la relació, perquè llavors es fa més atractiva. Els pares han d'acompanyar, han de ser més comprensius que censors". La psicòloga posa l'exemple del que li va dir una mare que va venir a la consulta molt

preocupada per la relació que mantenia la seva filla amb un noi: "Li vaig prohibir que veiés el noi i me la posava en contra, però després parlant amb ella es mostrava més receptiva, oberta als consells". Segons la professora, "els pares han de fer xarxa per ser-hi quan calguin" i alhora "oferir un model sa de parella". Les línies vermelles han d'estar ben delimitades. "Han de tenir clar que no poden canviar l'altre. Si els agrada la seva parella tal com és, bé, i si no, fora", resumeix Gordóvil.

UN RASTRE MOLT PRESENT

Les noves tecnologies fomenten la comunicació, però també impedeixen la desconnexió. Patricia Hernández, professora de criminologia de la UOC, destaca que aquestes eines "han potenciat les formes de control i de coerció i fan molt més fàcil la humiliació pública". De fet, una de cada quatre noies reconeix que ha patit control a través del mòbil, i segons l'informe anual de la Fundació ANAR (Ajuda a Nens i Adolescents en Risc) un 60% de la violència s'exerceix amb les noves tecnologies. La psicòloga Amalia Gordóvil hi afegeix que els mòbils, a més, "promouen les relacions de dependència i dificulten el trencament d'una relació". Les adolescents que passen per la seva consulta així l'hi transmeten: "L'he d'esborrar de tot arreu i és complicat".✘

L'EXPLORADOR REPRIMIT

LLOGAR UNA MARE

Fa dues setmanes aquest diari encapçalava així una de les seves pàgines de Societat: "Busco soci per tenir un fill". Dies enrere el congrés del partit conservador espanyol havia aparcat el debat sobre la regulació de la "maternitat subrogada" per evitar dissensions ideològiques. No han faltat tampoc veus progressistes defensant sense matisos el dret a ser mare o pare mitjançant un ventre de lloguer. Si un no tingués com a professió, i com a compromís, preocupar-se per la infància podria assistir gairebé divertit al debat, però al final he pensat que potser era útil recordar algunes idees sobre la paternitat i la maternitat.

Esclar que tot el que científicament és possible resulta poc viable intentar prohibir-ho; de fet, fer-ho genera més problemes (tenim infants de naixement subrogat que legalment no existeixen perquè aquí aquesta maternitat està prohibida). Però ha de ser regulat. No pot quedar ni en mans del mercat ni de tot tipus de desitjos. Regular amb normes i regular construint cultura i valors. No tot el que biològicament és possible (per exemple ser mare amb seixanta anys) ha de ser culturalment i èticament acceptable. Una mare no és un receptacle que fa possible una gestació *solidària*. És una persona que es vincula biològicament, emocionalment, vitalment amb una altra vida. No és una cosa que gesta bé i cedeix el producte. Embarassar-se no és mai embarassar-se per encàrrec. Si alguna cosa coneixem dels inicis de la vida infantil són les dificultats de qui ja abans de néixer no és volgut o de l'empremta d'una ruptura quan era volgut.

Per què volem tenir fills? Al llibre *El lloc de la infància* vaig escriure: "Les noves possibilitats reproductives augmenten expectatives i desitjos. La complexitat dels orígens introdueix noves dificultats afectives, nous rebutjos, diverses inestabilitats en la vinculació, però també nous altruismes i noves formes d'estimar i acompanyar en el creixement vital. Però les noves realitats obliguen a afinar molt més les raons per les quals es vol tenir un fill, el paper que volem assignar-li en les nostres vides i la forma com ens ocuparem de la seva".

No és obligatori, ni necessari, ni millor, ni és demostratiu de ser una bona família tenir criatures. El que cal intentar garantir és que la majoria trobaran pares o mares que han volgut canviar la seva vida per posar-la al seu servei.✘

JAUME FUNES
Educador i periodista